

Plantegning over udstillingen

Forsvunden natur

I dag findes kun en lille brøkdel af de arter, der har levet på Jorden. At arter forsvinder, kan skyldes klimaforandringer, naturkatastrofer eller andre menneskeskabte forhold i naturen. I de sidste århundreder har menneskers handlinger været årsag til, at adskillige arter er forsvundet for evigt.

1

De sidste gejrfugle

Den nordatlantiske fugl gejrfuglen kunne ikke flyve, men jagede føde under vand, ligesom pingviner. Den var et eftertragtet byttedyr både for sine fjer og sit kød. I starten af 1800-tallet var gejrfugle blevet ganske sjældne og derfor var dens æg og skind blevet mange penge værd, fordi samlere og museer gerne ville betale store summer for dem. I 1844 blev det allersidste gejrfuglepar dræbt i Island og solgt til samlere. Deres organer endte ad omveje på Statens Naturhistoriske Museum, og er i dag nogle af de sidste rester, der findes af gejrfuglen.

2

Lord Howe øens vandreende pind

Da et skib forliste på Lord Howe øen i 1918 blev skibets rotter årsag til, at flere af øens arter forsvandt. En af dem var en stor vandreende pind, som derefter blev regnet som uddød. Omkring 80 år efter fandt forskere nogle få af de store insekter på et stejlt klippeskær over 20 km væk fra Lord Howe øen. Australiske zoologiske haver forsøger i dag at avle insekterne, så arten kan reddes og i fremtiden kan blive genudsat i naturen.

3

Den tasmanske pungulv

Den tasmanske pungulv er et rovdyr i familie med kænguruer og andre pungdyr. Den var almindelig i hele Australien, indtil den blev udkonkurreret af den vilde hundeart dingo, som mennesker medbragte til landet for omkring 5000 år siden. Pungulven overlevede kun på øen Tasmanien. I 1800-tallet var Tasmanien en engelsk koloni og man jagede bevidst pungulven, fordi den blev opfattet som en trussel for øens fåreavl. Det blev enden på arten, I 1932 forsvandt pungulven fra naturen og i 1936 døde den allersidste pungulv i Hobart Zoo.

4

Vandreduens hurtige forsvinden

Vandreduen var i 1800-tallet en af de mest almindelige fugle i Nordamerika. Enorme flokke på millioner af fugle gjorde himlen sort, når de fløj fra skov til skov for at finde føde. Den var nem at jage, og flere fugle kunne rammes med et enkelt skud mod en fugleflok. Fuglene blev især brugt som mad og i skydekurrencer, og deres levesteder i de store skove svandt ind, hvor mennesker bredte sig. I løbet af kort tid forsvandt de store flokke og den sidste vandredue døde i en zoologisk have i 1914.

5

Toromirotræet fra Påskeøen

Toromiro-træet er et træ med gule blomster, der kun fandtes på Påskeøen (Rapa Nui) i Stillehavet. For omkring 400 år siden var stort set alle toromiro-træerne forsvundet – måske på grund af menneskers fældning af skovområderne. I 1960'erne indsamlede den norske eventyrer Thor Heyerdahl frø fra et af de allersidste toromiro-træer på Påskeøen. Frøene kom til en botanisk have i Sverige, hvor de spirede. I dag findes toromiro-træet kun i botaniske haver i bl.a. England, Danmark og Frankrig. Håbet er, at de en dag kan blive plantet igen på Påskeøen.

6

Sabelkat fra Brasilien

Danskeren P.V. Lund udgravede de første fossiler af den forhistoriske sabelkat smilodon i Brasilien i 1830'erne. Smilodon var en af de største kattearter, der har eksisteret. Den levede i Syd- og Nordamerika fra mellem ca. 2,5 millioner år siden til ca 10.000 år siden. Smilodon jagede store byttedyr som kæmpedovendyr, kæmpebæltedyr, bison og kameler. For omkring 10.000 år siden indvandrede mennesker til Amerika og de jagede de samme dyr som smilodon. Både konkurrencen og klimaforandringer kan være grunden til, at arten forsvandt.